

THOMAS, SIENCYN neu JENKIN (1690 - 1762), crydd, pregethwr Ymneilltuol, a phrydydd

Enw: Siencyn Thomas
Dyddiad geni: 1690
Dyddiad marw: 1762
Plentyn: John Jenkin
Rhiant: Thomas Morgan
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: crydd, pregethwr Ymneilltuol, a phrydydd
Maes gweithgaredd: Diwydiant a Busnes; Crefydd; Barddoniaeth
Awdur: Geraint Bowen

Mab Thomas Morgan, melinydd Tre Wen, Brongwyn, Sir Aberteifi. Trigai yn y Cwm Du. Ar dystiolaeth marwnad iddo gan ei fab, [John Jenkin](#), ganwyd ef yn 1690. Dechreuodd bregethu gyda'r Ymneilltuwyr yn 1716, a bu'n cynorthwyo achosion crefyddol Tre Wen a Llechryd. Dengys ei englynion ' In Laudem Authoris ' yn *Drych y Prif Oesoedd*, 1716, a'i gywydd a argraffwyd yn *Meddylieu Neillduol ar Grefydd*, 1717, ei fod, er yn gymharol ieuanc, ymhell ar y blaen ar ei gyfeillion llenyddol yn neau Aberteifi yn ei feistrolaeth ar gerdd dafod a'i adnabyddiaeth o arddull draddodiadol y cywyddau. Mae ar ei orau yn ei farwnad i Ifan Gruffydd, y Tŷr Gwyn, a luniwyd yn 1735. Crefyddol a moesegol iawn yw ei gerddi rhydd, a dyry le amlwg ynddynt i'r gynghanedd a'r odl fewnol. Ef oedd y cyntaf o feirdd Ceredigion i ddefnyddio'r mesur tri thrawiad.

Awdur

Dr Geraint Bowen

Ffynonellau

Yr Adolygydd, iii, 55

Y Geninen, x, 78

Cymru (O.M.E.), vii, 173

Benjamin Williams (Gwynionydd), *Enwogion Ceredigion* (1869), 227

Blodau Dyfed (1824), 1824

Dilliau'r Awen, sef, Crynodeb o Waith Awenyddol ... Evan Thomas Rhys ... ac eraill (1842), 1842

Ceinion Alun (Rhuthyn 1851), 72

Almanac Siôn Rhydderch (1733), 1733

N.L.W. Llanover MS. 59,266

NLW MS 19

Cardiff Manuscript 56

Dolenni Ychwanegol

Archifau LIGC: [NLW ex 1836: Beirdd Cwm-du](#)

CBHC: Enwau Lleoedd Hanesyddol: [Allt Cwm du](#)

Wikidata: [Q20734396](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

